

Woensdag 19 april 2023 Stedenwandeling – Doornik – Eddy Cuyckens

Hoogtepunten op de stadswandeling door het centrum van Doornik:

1. Onze-Lieve-Vrouwekathedraal
2. Grote Markt met beeld van Christina van Lalaing
3. Lakenhalle
4. Sint-Kwintenskerk
5. Belfort van Doornik
6. Stadhuis van Doornik
7. Sint-Jacobskerk
8. Romaanse Huizen
9. Sint-Brixiuskerk
10. Graf van Childerik

DOORNIK WANDELWEG STEDENWANDELING 19 APRIL 2023

- Met je rug naar **het treinstation** (gebouw uit 1850) dwars je het voorliggende plein.
- Ben je aan het einde het plein, ga je links de **Avenue Van Cutsem** op.
- Wandel dan aan de andere zijde van de groene middenstrook terug tot op de hoek met de **Rue de l'Athénée**. Ga links deze straat in tot op het eind. Onderweg zie je aan je rechterhand nog enkele mooie gevels.
- Je komt uit bij de **Saint-Brixius kerk** op de **Place Clovis**. Blijf rechts van de kerk, dan kom je vanzelf bij enkele **Romaanse gevels**. Maar let onderweg op het huis met nummer 8. Boven de deur meldt een stenen gevelbord dat **het graf van childerik**, koning der Franken, hier gevonden is in 1653.
- Over de **Scheldebrug** neem je meteen de trappen rechts en beneden dan naar links afslaan.
- Stap langs het water tot waar je aan je linkerzijde een pleintje vindt met tal van terrasjes, de **Vismarkt**.
- Neem daar het straatje links, **Rue poissonnière**. Zo komen we aan het omsloten en geklasseerde **Sint-Pietersplein**.
- Steek rechts het plein over. Daar meteen links. Bij het volgende kruispunt sta je vóór de **kathedraal**.
- Rechts op **het plein Place Paul-Emile Janson** bevindt zich **de Dienst voor Toerisme**. **Er zijn toiletten aanwezig in de Dienst voor Toerisme. Je kan er ook gebruik maken van digitale tablets en er is gratis Wifi.**
- Ga nu verder door langs de kathedraal (hou die links van je) tot je bij de eerste straat linksaf kunt (**Rue du Four Chapitre**). Na enkel klimmende meters zal je links op de **Place de l' Evêché** de **westelijke toegang tot de kathedraal** vinden.
- Aan je **rechterzijde op dit pleintje** zie je een sierlijke deur van **het bisschoppelijk paleis**. Aan de andere kant een vroeger rustoord voor bejaarde priesters.
- Na je bezoek aan de kathedraal (via hetzelfde portaal langs waar je binnenkwam), ga je meteen links. Stap onder **de passerelle** door.
- Stap nog wat door tot **de Vieux Marché aux Poteries** en draai je dan om. Keer dan op je stappen terug, nog eens **onder de passerelle** door. Op het einde van de **Place de l' Evêché** sla je nu links af.
- Je bent nu in de **Rue des Orfèvres**. Loop die af en zo beland je op de Grote Markt. Sla hier linksaf tot aan het **Belfort**.
- Kijk gerust even rond op de **driehoekige Grote Markt**. Recht voor je zie je **de Lakenhalle**, links van je **het Belfort** en centraal op het marktplein een bronzen **standbeeld van Christine de Lalaing**. Rechts zie je **de kerk St. Quentin (St-Kwintenskerk)**. Op één plein alle bouwstijlen samen: gotiek, renaissance en romaans.
- Aan het Belfort stap je schuin naar het **witte gebouw met de beeldjes bovenaan**. Dit is het **Muziekconservatorium**.
- Je komt vervolgens op een plein: ga naar de rechterkant en zo kom je langs het **tapijtmuseum**. Voorbij het tapijtmuseum rechtsaf **het stadspark** inwandelen (**Place Reine Astrid**).
- Sla net voorbij het **Marionettenmuseum** de eerste straat links in, **Rue Massenot**. Ga onder de overspanning door. (Het opschrift doet al vermoeden dat je bij een ander museum uitkomt) Ga hiervoor na de doorgang meteen rechts in het steegje, **Réduit des Sions**.
- Je komt uit het steegje terug op de markt uit. Blijf nu links lopen langs de **Lakenhalle**.
- Met het aangezicht naar de kerk, ga je enkele stappen naar rechts en ga dan de **overwelfde gang** in met in de achtergrond wat groen. Je belandt zo meteen in het **kleinste stadspark** van Doornik. Na deze korte groene

passage doemt een **grote ronde donjon** voor je neus op, het **Fort Rouge**. Langs de toren links afbuigen, voorbij **het beeldje van Martiny**, de **Rue Perdue** helemaal tot op het eind. Daar naar rechts afslaan, **Rue des Maux**. Deze stap je af tot je bij een kolom uitkomt op de **Place de Lille**. Nu ga je om het monument heen en neem je de **Rue des Carmes**, een **smalle straat**. Verderop kom je voorbij het **Museum voor Archeologie**. Op het einde van de straat kom je opnieuw aan met pal kerk: de linksaf **Eglise Saint-Jacques (Sint-Jacobskerk)**.

- Ga aan de achterkant van de Sint-Jacobskerk linksaf bij de T-kruising, **Rue Saint Jacques**. Neem daarna de tweede straat rechts (**Terrasse de la Madeleine**). Op het einde naar links (**Rue de l'Écrocherie**) en meteen rechts het steegje (Rue des Foulons). Volg gewoon de bochten mee en je belandt bij het water op de **Quai des Sallines** met pal voor jou de **Pont des Trous**, of wat er nog van overblijft: twee torens. Ga hier rechts de wandel- en fietspromenade op.
- Ja wandelt nu tot aan de volgende brug.

1. Onze-Lieve-Vrouwekathedraal

De O.-L.-Vrouwekathedraal is een topbouwwerk uit de middeleeuwen. Het kerkgebouw is 134 meter lang en niet minder dan 66 meter breed. Een imposant meesterwerk met binnenin een fantastische verzameling aan beelden en muurschilderingen. **Sedert het jaar 2000 prijkt de kathedraal ook op de Unesco Werelderfgoedlijst!**

Dit is het enige kerkgebouw in België dat van bij de aanvang van de bouw ook effectief bedoeld was om als kathedraal te dienen. **Je herkent ook duidelijk twee verschillende bouwstijlen:** het prachtige koor is gotisch en alle andere delen zijn romaans.

Wat echt uniek is, zijn de vijf torens waarvan er slechts één met klokken is uitgerust. Vandaar dat ze in het Frans zeggen 'Cinq tours quatre sans cloches'. Wanneer je deze na elkaar uitspreekt, klinkt het alsof er 400 klokken in de torens hangen.

Opgravingen

In het romaanse deel zie je dat men nog steeds bezig is met archeologisch onderzoek dat grondvesten blootlegt uit de verschillende tijdperken o.a. tot de 3de en 4de eeuw terug. Pas bij funderingswerken aan één van de torens heeft men deze verborgen schatten in de ondergrond ontdekt. Hetgeen onomstotelijk bewijst dat Doornik al in de 6de eeuw een bisschopsstad is geweest met een kathedraal. **Deze opgravingen zijn voor vele Tournaisiens het bewijs dat zij inwoners zijn van de oudste stad van België.**

Schatkamer

De schatkamer is het enige gedeelte van de kathedraal dat betalend is, maar laat je dat zeker niet tegenhouden! Wat je te zien krijgt is dan ook uniek: vijf zalen vol met waardevolle religieuze kunstschaten zoals reliekschrijnen uit de 12e en 13e eeuw, voorwerpen in goudsmeedwerk, manuscripten en schilderijen. **Maar ook het oudste wandtapijt van Europa 'la tapisserie d'Arras', één van de meest waardevolle kerkschaten en het échte kazuifel die aartsbisschop Thomas Becket ooit heeft gedragen.**

2. Grote Markt

Al voor eeuwen is de 'driehoekige' Grote Markt, de plaats waar altijd wel wat gebeurt. Vroeger werden hier onder andere mensen terechtgesteld en handel gedreven maar tegenwoordig is het een gezellige verzamelplaats met een stukje cultuur.

Zo vind je er historische panden als de Lakenhal, het Belfort en de Sint-Kwintenskerk, die van grote invloed zijn geweest op de geschiedenis van de stad.

3. Lakenhalle

De Lakenhalle dateert van begin de 17e eeuw en bevat verschillende bouwstijlen. Je herkent zowel elementen van de renaissancestijl op de eerste verdieping, barok op de puntgevels als gotiek op de spitsbogen.

De Lakenhallen werden vroeger gebruikt als handel- en opslagplaats voor de lakenstoffen. De lakenhandelaars kwamen bijeen op de binnenplaats. Het gebouw is inmiddels al een paar keer verbouwd of gerestaureerd en tegenwoordig is ze alleen toegankelijk tijdens speciale evenementen.

Het mooiste evenement is tijdens de kerstperiode wanneer de sfeervolle stad wordt omgetoverd in winterse taferelen.

4. Sint-Kwintenskerk

Het buitenaanzicht is **een typisch voorbeeld van de romaanse bouwstijl**. De kerk dateert van eind de 12e eeuw terwijl het koor en de dwarsbeuken eerder al getuigen van de overgang tussen romaans en gotiek.

In één van de hoeken bevindt zich in een kapel de graf tombe van Pasquier Grenier die ervoor zorgde dat de tapijtkunst in Doornik bekend werd. Daarnaast financierde hij ook de bouw van het koor en de kapellen. Hij ligt dus eigenlijk begraven in zijn 'eigen' kapel.

5. Belfort van Doornik

Het belfort van Doorniks is het oudste van België! deze prachtige karakteristieke bezienswaardigheid uit de 12de eeuw is voor vele het symbool van de stad Doornik. Op het einde van de 12e eeuw stond er op deze plek een wachttoren met twee klokken die diende om de bevolking bijeen te roepen.

Het belfort kende door de jaren heen een bewogen geschiedenis. Zo diende het ooit als gevangenis en zelfs als stadhuis. Toen in 1940 Doornik een regen van brandbommen moest doorstaan, was het belfort één van de weinige gebouwen die overeind bleef. Sinds 1999 prijkt het monument dan ook op de lijst van erkend Unesco Werelderfgoed.

Je kan het belfort ook beklimmen en de beiaardier live aan het werk zien! Als je de volledige 257 trappen beklimt, kom je uit op het bovenste terras waar je kan genieten van een mooi panoramisch uitzicht over de stad en de omgeving.

6. Stadhuis van Doornik

Het stadhuis van Doornik ligt in een prachtig park, op de plaats waar het abtspaleis stond van de voormalige Sint-Maartenabdij. In de 11de eeuw werd er een kapel opgericht, gewijd aan Sint-Maarten. Hij kreeg al gauw volgelingen wat de aanleiding was tot de bouw van een abdij met kloostergebouwen tijdens de 12de eeuw.

Het enige overgebleven zichtbare hiervan ligt ondergronds in de Romaanse crypte die dateert uit de 12e eeuw. Tot de 18de eeuw behoorde de Sint-Maartensabdij tot één der meest welvarende van het toenmalige West-Europa.

Na de Franse revolutie nam het gemeentebestuur er zijn intrek en tot vandaag is dat nog steeds het statige stadhuis van Doornik. De neoklassieke voorgevel was het enige deel dat de zware bombardementen in mei 1940 overleefde. Al de rest werd geheel volgens de oorspronkelijke stijl heropgebouwd.

7. Sint-Jacobskerk

Dit is misschien wel dé mooiste kerk van Doornik. Veel van wat hier te zien is, zijn voorbeelden van de typisch Doorniks gotische stijl. Op de plaats van de kerk, bevond zich tijdens de middeleeuwen een romaanse kapel. Het portaal geeft een serene indruk met links en rechts grafstenen van mensen die het geld bezaten voor zo'n grafsteen, vaak dus uit adellijke kringen.

Daarnaast vind je er nog een prachtig neogotisch zijaltaar en een Sint-Jacobsschelp. Op een kaart is de pelgrimsroute naar [Santiago de Compostella](#) afgebeeld. De Jacobsschelp is het symbool van deze route. In het witte huis (rechts, toegang kerk in de rug) kan je als bedevaarder je stempel voor de pelgrimsroute afhalen.

Tip: Ga voor het allermooiste zicht in de kerk eens achter het altaar staan!

8. Romaanse Huizen

Sta ook eventjes stil bij de gevels van de Romaanse huizen. **De gevels dateren van de 12e eeuw en zijn unieke exemplaren uit die periode.** Je moet eens kijken naar de zuiltjes die voor de ramen zijn geplaatst. ook loopt er onder en boven een horizontale verbinding uit natuursteen.

9. Beeld van Christina van Lalaing

Het beeld van Christina van Lalaing op de grote markt van Doornik. Maria Christina van Lalaing (ook wel Philippe-Christine de Lalaing) voerde het bevel over de verdediging van de stad tijdens het Beleg van Doornik in 1581.

Parma was op 1 oktober, met de winter voor de deur, nog onverwacht voor de poorten verschenen. Nadat bleek dat een ontzetting niet mogelijk was onderhandelde ze een eervolle overgave van Doornik met Parma. De bewoners vertrokken uit de stad, alsook Maria Christina van Lalaing vertrok met haar bezittingen.

Tijdens het verlaten van de stad ontving ze zulke daverende toejuichingen, dat het wel leek alsof ze de overwinnaar was. Via Oudenaarde en Gent ging ze naar Antwerpen.

10. Sint-Brixiuskerk

De Sint-Brixiuskerk is een overwegend romaanse kerk uit de twaalfde eeuw en is gewijd aan Brixius van Tours. Het koor van de kerk is gebouwd tijdens de 13de en 14de eeuw. De beeldhouwer Georges Grard maakte het hoofdaltaar en de kerktoren heeft nog als belfort gediend op de rechteroever van de Schelde.

11. Graf van Childerik

Tijdens de sloopwerken naast de Sint-Brixiuskerk, werd per toeval het graf ontdekt van de Merovingische koning Childerik, vader van Clovis. Het bleek een onwaarschijnlijke vondst te zijn zo twaalf eeuwen na zijn dood.

Er werden verschillende voorwerpen gevonden waaronder beenderen van Childerik en zijn paard en 300 gouden bijen wat een symbool was in de tijd van de Franken. Jammer genoeg zijn van die gouden bijen maar twee originele stukken teruggevonden. Deze worden bewaard in Parijs. Kopieën ervan kan je bezichtigen in het archeologisch museum.

12. Pont des Trouis

Pons des Trouis is van oorsprong een militaire waterpoort over de Schelde die zijn oorsprong vindt in de middeleeuwen. De brug werd gebouwd aan het einde van de dertiende eeuw en was onderdeel van de stadsomwalling van Doornik.

Wat je vandaag ziet, is een heropgebouwde poort want in de loop van haar bestaan, van de 13de eeuw tot nu werd ze meermaals vernield, geheel of gedeeltelijk. Een bijzonder detail zijn de platte en ronde zijdes van de torens.

Weetje: Je zou kunnen denken dat de naam 'trous' verwijst naar de drie openingen die de constructie vormen maar dat is niet zo. In de binnenvaart spreekt men over een 'trou' als men het heeft over een sluis. Vlakbij deze waterpoort lag een sluis, vandaar de naam.

13. Musea in Doornik

Doornik bezit een indrukwekkende lange lijst met musea. Het aanbod is bovendien heel breed qua onderwerp.

